

Prof. dr. sc. Herman Haller

ODABRANA POGLAVLJA IZ PERINATOLOGIJE ZA PRIMALJE

Prikaz sveučilišnog udžbenika

Autori: Vajdana Tomić i suradnici

Nakladnik: Sveučilište u Mostaru

Mjesto i godina izdavanja: Mostar, 2021.

Broj stranica: 120. ISBN: 978-9958-16-166-7

Rad je primljen 19.07.2021. Rad je recenziran 08.08.2021. Rad je prihvaćen 29.08.2021.

U izdanju Sveučilišta u Mostaru u ovoj godini objavljena je knjiga „ODABRANA POGLAVLJA IZ PERINATOLOGIJE ZA PRIMALJE“ kao rezultat višegodišnjeg stručnog i znanstveno-istraživačkog rada prof. dr. sc. Vajdane Tomić i njenih suradnika. Budući da je knjiga namijenjena prvenstveno izobrazbi studenata primaljstva, crta vodilja autora bila je pružiti aktualna znanja o najčešćim komplikacijama trudnoće koje visoko obrazovana primalja u praksi treba pravovremeno prepoznati i na temelju tih saznanja organizirati i pružati kvalitetnu primaljsku skrb.

Udžbenik se sastoji od dvanaest tematskih cjelina, ukupno 61 poglavlja i 49 potpoglavlja. Raspodjela po cjelinama i poglavljima kao i potpoglavljima učinjena je primjereno, sukladno temaskoj cjelini koja se obrađuje. Tako su obrađene najvažnije tematske cjeline antenatalnog razdoblja s posebnim osvrtom na prijekoncepcijsku zaštitu koja u dosadašnjim udžbenicima perinatologije na našem jeziku nije obrađivana.

U zasebnim cjelinama se sukladno najnovijim spoznajama obrađuje prijekoncepcijska zaštita (priprema za trudnoću), fiziološka prilagodba majke na trudnoću, antenatalna zaštita, antenatalna dijagnostika, spontani pobačaj, prekomjerno povraćanje u trudnoći, Rh-imunizacija, dijabetes i trudnoća, prijevremeni porođaj, intraheptična kolestaza, preeklampsija, nadzor djeteta tijekom porođaja.

Jednostavnost i jasnoća iznošenja suvremenih spoznaja od patofizioloških mehanizama do kliničkih situacija uvesti će studenta u vrlo zahtjevnu struku primaljstva i uveliko olakšati stjecanje specifičnog znanja. Tematske cjeline su napisane pregledno, jasno i sukladno najnovijim spoznajama, koristeći najrelevantnije literaturne

izvore. Tekst je uz dosljednu uporabu i pojašnjenje medicinskog nazivlja obogaćen zanimljivim slikama u pojedinim tematskim cjelinama (ultrazvučna dijagnostika u trudnoći). Na taj način autori su uspjeli ispuniti zahtjevan zadatak koji su sebi zadali-napisati edukativno štivo prikladno i za praktičnu primjenu

S obzirom na veliki napredak perinatalne medicine i uvođenje visokih tehnoloških standarda u antenatalnoj dijagnostici, nameće se potreba za osuvremenjivanjem nastavnih tekstova. Stoga je ovaj udžbenik na hrvatskom jeziku za studente primjereno nastavno štivo koje će im olakšati stjecanje potrebnog suvremenog znanja iz perinatalne medicine. Prvenstveno je namjenjen studentima primaljstva, ali i studentima medicine i stomatologije kao dopunska literatura te svima koji se na bilo koji način dotiču perinatoloških tema.

Obrazovanje primalja na visokoškolskoj razini sukladno europskim standardima započelo je na ovim prostorima u zadnjem desetljeću tako da je prvi studij primaljstva u Bosni i Hercegovini pokrenut na Sveučilištu u Mostaru prije 6 godina. Stoga je razumljiv apsolutni nedostatak nastavnog štiva na hrvatskom jeziku za studente primaljstva, što ovu knjigu čini posebno dragocjenom i dobrodošlom.

Iskrene čestitke upućujem autorima knjige na čelu sa prof. dr. sc. Vajdanom Tomić, afirmiranoj dugogodišnjoj nastavnici s ogromnim stručnim i znanstvenim iskustvom na polju ginekologije i opstetricije.

UPUTE AUTORIMA

Zdravstveni glasnik je multidisciplinarni znanstveno-stručni časopis u kojem se objavljuju dosad neobjavljeni originalni znanstveni, stručni i pregledni radovi te prikazi slučajeva, recenzije, saopćenja, stručne obavijesti i drugo iz područja svih zdravstvenih disciplina.

Oprema rukopisa

Članci i svi prilogi dostavljaju se na hrvatskom ili engleskom jeziku. Ukoliko je rad na hrvatskom jeziku sažetak je na engleskom i obrnuto. Poželjno je da izvorni radovi ne budu duži od 15 stranica, ubrajajući slike, tablice i literaturu. Tekst treba pisati u Microsoft Word programu, fontom Times New Roman, veličina slova 12, prored 1,5 uz obostrano poravnanje. Izvorni radovi sadrže sljedeće dijelove i trebaju se pisati velikim slovima: naslov, uvod, cilj rada, ispitanici i metode rada, rezultati, rasprava i zaključci. Uvod je kratak i jasan prikaz problema, cilj sadrži kratak opis svrhe istraživanja. Metode se prikazuju tako da čitatelju omoguće ponavljanje opisana istraživanja. Poznate se metode ne opisuju, nego se navode izvorni literaturni podaci. Rezultate treba prikazati jasno i logički, a njihovu značajnost potvrditi odgovarajućim statističkim metodama. U raspravi se tumače dobiveni rezultati i uspoređuju s postojećim spoznajama na tom području. Zaključci moraju odgovoriti postavljenom cilju rada. Uz naslov rada, napisati puna imena i prezimena autora, ustanovu u kojoj je rad napravljen, adresu, grad i državu iz koje dolazi. Sažetak na hrvatskom ili engleskom jeziku treba da sadrži najviše do 250 riječi. Ispod sažetka (i summary-a) navodi se do 5 ključnih riječi koje su bitne za brzu identifikaciju i klasifikaciju rada. Autorska prava pripadaju autorima, no svojim pristankom na objavljivanje u Zdravstvenom glasniku autori se obvezuju da isti rad neće objaviti drugdje bez dopuštenja Uredništva. Autori neće primiti naknadu za objavljeni članak. Uz svoj rad, autori su dužni Uredništvu dostaviti popratno pismo, koje sadržava vlastoručno potpisanu izjavu svih autora: 1. da navedeni rad nije objavljen ili primljen za objavljivanje u nekom drugom časopisu, 2. da je istraživanje odobrila Etička komisija, 3. da prihvaćeni rad postaje vlasništvo Zdravstvenog glasnika.

Etika istraživanja

Istraživanja trebaju biti sukladna važećim etičkim propisima i kodeksima o provođenju istraživanja te najnovijom revizijom Deklaracije iz Helsinkija. Uredništvo može zatražiti potvrdu da je istraživanje odobrilo povjerenstvo nadležnih institucija. Literatura se navodi po vancouverskom stilu. Citiranje literature mora biti u skladu s jedinstvenim odredbama za slanje radova u biomedicinske časopise Međunarodnog odbora urednika medicinskih časopisa (International Committee of Medical Journal Editors, ICMJE) dostupno na www.ICMJE.org. Literatura se numerira arapskim brojkama u zagradama na kraju rečenice, te se navodi prema redoslijedu pojavljivanja u tekstu. Autori su odgovorni za točnost navođenja literature. Naslovi časopisa trebaju biti skraćeni prema stilu koji se koristi u popisu časopisa indeksiranim za MEDLINE, dostupno na: <http://www.nlm.nih.gov/tsd/serials/lji.html>.

Primjeri navođenja literature:

Časopisi: Navesti imena svih autora osim ako ih je sedam i više. U tom slučaju navodi se prvih šest nakon čega se doda i sur. Babić D, Jakovljević M, Martinac M, Šarić M, Topić R, Maslov B. Metabolic syndrome and combat post-traumatic stress disorder intensity: Preliminary findings. *Psychiatr Danub*. 2007;19:68-75. Marčinko D, Begić D, Malnar Z, Dorđević V, Popović-Knapić V, Brataljenović T, et al. Suicidality among veterans suffering from chronic PTSD treated at center for crisis intervention, zagreb university hospital center. *Acta Med Croat*. 2006;60:335-9. Knjiga ili priručnik: Sadock B, Sadock V. Kaplan & Sadock's *Synopsis of Psychiatry* 9. ed. Baltimore, Philadelphia: Lippincott Williams and Wilkins; 2003. Poglavlje u knjizi: Meltzer PS, Kallioniemi A, Trent JM. Chromosome alterations in human solid tumors. In: Vogelstein B, Kinzler KW, editors. *Zdravstveni glasnik*, 2020. Vol. 6. No. 2. 123 The genetic basis of human cancer. New York: McGraw-Hill; 2002. p. 93-113. Internet: Cancer-Pain.org [Internet]. New York: Association of Cancer Online Resources, Inc.; c2000-01 [updated 2002 May 16; cited 2002 Jul 9]. Available from: <http://www.cancer-pain.org/>. Foley KM, Gelband H, editors. *Improving palliative care for cancer* [Internet]. Washington: National Academy Press; 2001 [cited 2002 Jul 9]. Available from:

<http://www.nap.edu/books/0309074029/html/>.

Detaljne upute za citiranje literature su dostupne na: http://www.nlm.nih.gov/bsd/uniform_requirements.html Na kraju rada napisati kontakt informacije autora rada ili nekog od koautora. Rad se dostavlja Uredništvu elektroničkom poštom na adresu: zdravstveni.glasnik@fzs.sum.ba ili drugom magnetskome mediju na adresu: Fakultet zdravstvenih studija Sveučilišta u Mostaru (za časopis), Bijeli brijeg b.b., 88000 Mostar, BiH.